

WASA TEATER

LOKALA UPPLIVELSER I VÄRLDSKLASS

**BOCKARNA BRUSE
PÅ BADHUSET**

Kunskapsbok

TEATERPEDAGOGER: Sarah Bergkulla, Nina Dahl-Tallgren

TEXTER: Sarah Bergkulla, Jan Fröjdö, Jakob Johanson, Marina Lundkvist, Bjørn Rørvik

FOTO: Frank A. Unger

ANSVARIG UTGIVARE: Ann-Luise Bertell

Wasa Teaters uppsättning av Bockarna Bruse på badhuset är en turnerande sagostund. Den turnerar hösten 2022 - våren 2023 i daghem och förskolor.

WASA TEATER
LOKALA UPPLEVELSER I VÄRLDSKLASS

INNEHÅLL

Teaterpedagogernas hälsning

Bulleri bulleri bock!

Vem är rädd för trollet? Inte jag!

Om Wasa Teaters vänskapsspel

Vi skapar tillsammans

Boka workshop med teaterpedagogen

Bockarna Bruse på badhuset

Om sagostunden

Bra att tänka på inför teaterbesöket

Hälsning av regissör Jakob Johansson

Att väcka sagan till liv

Intervju med författaren Bjørn Rørvik

Gjenkennelse er superviktig

Intervju med PeD universitetslektor i småbarnspedagogik, Helsingfors universitet Marina Lundkvist

Småbarnspedagoger är tusenkonstnärer

Om sagoberättande och dess möjligheter

Känn dig fri att experimentera!

TED talk med David JP Philips

The magical science of storytelling

Förarbete

- Stig in i bockarna Brusets värld

Efterarbete

- Lek med bockarna Bruse
- Väck leklusten och skaparglädjen till liv!
- Skapa er egen sagostund

Utvärdering

BULLERI BULLERI BOCK!

Bästa småbarnspedagoger, målet med detta material är att ge er verktyg för hur ni med berättarkonst och teaterns magi kan göra något helt underbart utav bilderboken. Med materialet vill vi väcka er och barnens lekluſt och öppna dörren till eran fantasivärld. Tillsammans gör vi sagostunden tokig, rolig, absurd och alldeles underbar.

Via sagoberättande och berättarkonsten utvecklas barnens empatiska förmåga, när vi får känna och uppleva någonting ur någon annans synvinkel kan vi förſtå vår omvärld lite bättre. Det utvecklar fantasin, kreativiteten, tankeverksamheten och gynnar språkutvecklingen.

Vi vill uppmuntra er att undersöka och utveckla era styrkor som berättare. Vi vill sporra er att experimentera, modigt prova er fram och vara tillåtande i ert sagoberättande. Ett sensitivt bemötande av sagoberättaren och en känsla av att bli sedd och hörd på ett positivt sätt stärker barnens delaktighet. Med detta material vill vi ge er och barnen möjlighet att lära er med och av varandra. Där alla får vara medskapare, komma

till tals och ge uttryck för sina känslor. När man gör någonting tillsammans och upplever delaktighet stärks gemenskapen.

Till kunskapsboken har vi knutit an experter inom de områden tematiken berör. Genom inspirerande och tankeväckande inlägg från vår referensgrupp, vill vi stöda dig som pedagog och ge dig en bredare grund att stå på när du ska för- och efterbehandla teaterbesöket. Vi vill rikta ett varmt tack till författare Bjørn Rørvik och Marina Lundkvist vid Helsingfors universitet för det fina samarbetet.

Använd materialet och övningarna så som det känns meningsfullt för dig och din grupp. Anpassa innehållet enligt den tid du har till förfogande och barnens mognad. Ifall du vill ha handledning i hur man omsätter övningarna i praktiken, så ser teaterpedagog Sarah Bergkulla fram emot ditt samtal. Hon kommer också gärna ut och håller workshops till din arbetsplats. Workshoparna kan du läsa mer om längre fram i det här materialet.

Vi önskar er varmt lycka till!

Med vänliga hälsningar,

Sarah Bergkulla
Teaterpedagog
sarah.bergkulla@wasateater.fi

Nina Dahl-Tallgren
Teaterpedagog
nina.dahl-tallgren@wasateate

VI SKAPAR TILLSAMMANS!

BOKA WORKSHOP MED TEATERPEDAGOGEN!

I samband med teaterbesöket kan du boka workshop med vår teaterpedagog Sarah Bergkulla. Tillsammans kliver vi in i sagoberättarens värld och kickar igång leklusten och fantasin. Det blir ett alldeles förtjusande äventyr på ert daghem! Du kan välja mellan tre olika teman, mer om upplägget och innehållet hittar du i kunskapsbokens för- och efterarbete. Ta kontakt med sarah.bergkulla@wasateater.fi, 044 750 3177 för mer information och bokning. Pris: 50 euro + ev. km-ersättning.

VÄLJ MELLAN FÖLJANDE TEMAN

WORKSHOP 1: VÄCK LEKLUSTEN OCH SKAPARGLÄDJEN TILL LIV!

- En workshop för barnen tillsammans med pedagogerna

WORKSHOP 2: SKAPA ER EGEN SAGOSTUND

- En workshop för dig och kollegerna på din arbetsplats

FÖR- OCH/ELLER EFTERARBETE

- Vi skräddarsyr en workshop för barnen utgående från kunskapsboken och era önskemål

BOCKARNA BRUSE PÅ BADHUSET

- En lekfull sagostund där vardagen blir ett äventyr

Badhuset är en spännande plats där man får familjerabatt och kan åka stora rutschkanor. Men tror du bockarna Bruse slipper undan trollet? Bockarna Bruse är på väg till vallen för att äta sig feta. På vägen ser de en skylt där det står BADHUS 200 meter.

- Kan vi inte sticka dit i år? frågar mellanbocken.
- Please? säger den minsta bocken. Då slipper vi gå över bron också. Det är så läskigt med trollet.

Under en sagostund med Bockarna Bruse på badhuset får den kända sagan nytt liv i en rolig, tokig och spännande berättelse med Wasa Teaters skådespelare Carola Sarén eller teaterpedagog Sarah Bergkulla. Bockarna Bruse på Badhuset är en lekfull föreställning där vardagen blir ett äventyr som rymmer både trygghet och överraskningar. Det är en föreställning om att göra som man brukar, om att våga vara modig och om att våga säga ifrån när någon är elak.

**Premiär lördag 3.9 kl 14, Vasallen
På turné hela hösten i och utanför Österbotten.**

REGI: Jakob Johansson

SCENOGRAFI, KOSTYM, REKVISITA: Pia Enroth

MASK: Anna Vesterback

SAGOBERÄTTARE: Carola Sarén eller Sarah Bergkulla

LÄNGD: cirka 30 minuter

ÅLDERSREKOMMENDATION: +3 år

FÖRBEREDELSETID: 60 minuter

SPELYTA: 3 x 4 meter

PRIS: 150 € per föreställning (resekostnader tillkommer utanför Wasa Teaters område)

REKOMMENDERAD PUBLIKMÄNGD: max 60 personer

BRA ATT TÄNKA PÅ INFÖR TEATERBESÖKET

Använd kunskapsboken

Bekanta dig med kunskapsboken, sago-stunden och tematiken i god tid innan teaterbesöket. Gör upp en plan tillsammans i kollegiet för hur ni vill introducera sago-stunden och dess tematik för barnen.

Sociala medier

Om ni tar bilder och videor när ni utför uppgifterna i kunskapsboken eller under teaterbesöket och publicerar dem på era sociala medier, tagga gärna @wasateater.

Vad är teater?

Finns här någon/några som har tidigare erfarenheter av teater? Ta en runda och låt barnen dela sina upplevelser och erfarenheter med varandra. Kanske är det så att några i gruppen aldrig har varit på teater förut? För att skapa en gemensam förförståelse kan det vara bra att diskutera hur ni tror att det är som kommer att hända. Vad är det för skillnad mellan att gå på teater och på t.ex. bio?

Vi skapar förväntan tillsammans!

Tänk på att vi som vuxna har en viktig roll vad gäller barns konst- och kulturintresse. Vårt engagemang "smittar av sig" på barnen. Om vi visar att vi är nyfikna, förväntansfulla och uppmärksamma blir barnen det också.

Hur är man en respektfull medmänniska?

Ordningsregler som att lyssna, följa aktivt med och respektera varandra gäller även under en teaterföreställning. Gå vid behov igenom ordningsreglerna innan för hur man är en respektfull deltagare och medmänniska. Däremot får man gärna reagera och leva sig in i det som händer på scenen. Att klappa, skratta, dra efter andan, visa och uttrycka känslor visar bara att man är en engagerad publik. Magin uppstår i mötet mellan scen och publik. Varje teaterföreställning är unik! Visst är det häftigt att det bara är just ni som har sett just den här föreställningen och att skådespelarna har påverkats av just era reaktioner!

Trollet lämnar kvar i teaterns bil

Det kan finnas barn som är rädda för trollet, då kan det kännas skönt att efter besöket få veta att trollet är i säkert förvar i teaterns bil, där han trivs som fisken i vattnet och kommer inte på besök hem till någon.

Host, host, host

Om en föreställnings inhiberas t.ex. pga. sjukdom, så tar teaterns försäljning kontakt med er och försöker hitta ett nytt lämpligt besöksdatum.

ATT VÄCKA SAGAN TILL LIV

Då vi började repetera Bockarna Bruse på Badhuset utgick vi helt och hållet från boken. Vi ville göra en dramatisering som tar avstamp i bokens berättarstil och visuella uttryck. Formmässigt ville jag att vi med jämna mellanrum återkommer till boken och sagoberättaren, så att vi på ett lugnt och tryggt sätt kan kliva in i bokens spännande händelser och möta sagans figurer tillsammans med vår publik. Det har verkligen varit roligt att se hur de olika rollerna har vuxit fram under repetitionerna, hur varje figur får sitt alldeles egna kroppsuttryck och sin specifika röst. Sedan blev det ett stort arbete att undersöka hur de olika rollerna kan interagera med varandra då vi endast har en sagoberättare som ska gestalta alla roller och emellanåt också agera scentekniker, då gäller det att ha is i hatten och inte försöka berätta för mycket på en gång.

När vi valde vad vi vill berätta och vilka delar vi vill gestalta och visualisera var det oftast två frågor som fick avgöra. Är det roligt och är det möjligt? Vår scenograf, Pia Enroth, hade planerat en scenografi bestående av föremål som kan hittas i de flesta barnfamiljers hem, tex. ett paraply, en babypool och ett gäng badankor. Sedan var det bara att använda vår fantasi och testa fram hur vi kan leka fram bokens bilder och situationer. Det var inte möjligt att bygga ett fullstort badhus på scenen men istället kunde vi skapa en miljö som kändes proportionerlig ur badankperspektiv och hoppeligen rolig ur barnperspektiv. Ibland är det svårt att veta vad som är roligt, men en bra utgångspunkt är att göra det man själv tycker är roligt, då smittar det oftast av sig.

För mig har sagoläsande och -berättande haft två viktiga funktioner, å ena sidan skapa trygghet och rutin, å andra sidan bjuda på spänning och komik. I vår föreställning har jag velat lyfta fram båda delarna, en trygg berättare som hoppar in i berättelsen och gestaltar bokens roligaste och mest spännande partier. Hur sagoföreställningen slutligen blir är svårt att veta, det kan skilja sig från dag till dag och i bästa fall är det en föreställning som uppstår i samspelet mellan publiken och sagoberättaren

GJENKJENNELSE ER SUPERVIKTIG

- Intervju med forfatteren
Bjørn Rørvik

Bjørn arbeidet først några år med att göra filmer för näringslivet. Det är också en form av berättande, i form av informationsfilmer och marknadsføring för ett företag. Samtidig hadde han en ønskan om att skriva roliga berättelser för barn. Vid ett tillfälle blev denna ønskan stor nog att han börjete skriva. Han stängde manuset till säkerhetsvideon för Staffjord C-plattformen och börjete på vad som så småningom blev den första boken om Rävten och Grisen.

Vad drev dig till att bli barnboksforfatter?

Jeg ville egentlig bare skrive for å glede og underholde små lesere. Jeg ville helst ikke være moralsk oppdragende og læreraktig, for det synes jeg er å undervurdere barneleseren. Barn er jo ikke dumme. Snarere tvert imot! Og tull og tøys og lek med autoriteter ligger mitt hjerte nær, på samme måte som hos barn. Samtidig kommer

man ikke unna at en form for grunnholdning og syn på tilværelsen følger med i skriften, enten man vil eller ikke. Slik er det bare. Man røper seg. Forfatteren må gjerne tro at han gjemmer seg godt bak bokstavene, men leseren får øye på ham likevell!

Vilka slags berättelser tycker du själv om? Vad tycker du är viktig när man skriver / läser / återberättar sagor för barn?

När man leser eller videreforteller er det en fordel å kunne fortellingen godt. Så at man ikke kommer i veien og forstyrrer med sitt hverdagslige selv, men klarer å få skikkelsen i fortellingen til å leve. Det er fortellingen som skal overbringes. Det er den som er det magiske teppet, selv er du bare en usynlig sjåfør.

Bockarna Bruse är en av våra mest kända klassiska sagor. Varför valde ni just den sagan och hur gikk ni till väga när formade om och skrev den?

Vi hadde ikke noe ønske om å skrive eventyr, og bukkene Bruse var heller ikke i våre tanker. Gry og jeg hadde sagt ja til å være med på en form for «teatersport» for barnebokforfattere og illustratører. Det var en forfatter og en illustratør på hvert lag og ett lag fra Norge, et fra Sverige og et fra Danmark. På generalprøven fikk vi en oppgave som lød «Geten som ville være gud». Så skulle vi lage en fortelling og noen illustrasjoner i løpet av ti minutter. Verken Gry eller jeg kom på noe. Vi kjente heller ikke hverandre fra før, hadde bare så vidt hilst før vi gikk på scenen, og nå satt vi der med høy puls og blanke ark. Har du noe forslag? spurte jeg. Nei, svarte Gry. Det er du som er forfatter. Så er det to minutter igjen, sa dommeren. Skrekkslagen forsøkte jeg å tenke på getter. Hvorfor sa jeg ja til det her? Tenk! Hva har vi for slags getter? Bukkene Bruse! Kunne jeg gjøre noe med bukkene Bruse?

Så er det ett minut igjen, sa dommeren. Jeg måtte ta bukkene Bruse. Gud kunne jeg bare glemme. Det ble for vanskelig. Men bukkene måtte i hvert fall bestemme selv, ... eh, de ville ikke gjøre som bonden sa. De ville ikke på setra, bare gå der oppe på fjellet hele sommeren og breke. Nei, de ville ... eh, hva annet fins på fjellet ... SPA! Gettene ville heller på spahotell!

Jeg rakk så vidt å skrive to-tre setninger og Gry rablet ned to lynraske tegninger på overtid (gettene over broen og en bukk i en badebalje) og det var det. Etterpå, i taxin tilbake, ble vi sittende å tenke på den der ideen med bukkene Bruse. Det var kanskje noe der, eller? Var ikke det litt morsomt? Ja, jo, vi kjente at vi var på sporet av en fortelling. Vi hadde snublet over noe! Men det kunne ikke være spa, det måtte være noe annet, noe morsommere, noe som var mer for barn ... eh, et badeland! Og trollet måtte følge etter, så klart! Ha, ha, ja det kunne bli morsomt! Før vi skiltes avtalte vi at jeg skulle prøve å skrive ut historien når jeg kom hjem til Oslo. Så fikk vi se hvordan det ble.

Allerede da visste jeg omtrent hvordan jeg ville ha det. At jeg ville beholde det gamle eventyret under som et skjelett, sånn at man kjente det igjen, også på replikknivå, men at historien samtidig måtte bli helt ny og foregå i vår tid, med helter og

miljø som barna kjenner seg igjen i. Gjenkjenne er superviktig, leseren må kjenne at det er relevant. Kjenne at "dette er meg" , minstebukken er jo nesten som lillebror og hun som tar i mot billetter ligner på tante Berit!

Samtidig er det nettopp referansen til det gamle eventyret er det som gjør det mulig å bryte, overrumple leseren og gjøre en vri som blir morsom.

Vad tycker du är sagans (Bockarna Bruse på badhuset) sensmoral?

I vår versjon er det de små og snille som tar innersvingen på den store og slemme. I originaleventyret ligger nok også en form for trestegsmodell, at man gjør tre forsøk og først når man har blitt voksen og har tilstrekkelig livserfaring og styrke så klarer man å overvinne trollet. I våre nyversjoner kan småbrødrene også ordne opp. Vi heier på barnet!

Har du några sista tips till de pedagoger på daghem och förskolor som själva vill prova på att lekfullt modernisera en klassik saga tillsammans med barnen?

Jeg tror pedagogene klarer dette helt fint selv! De kjenner barna best. Men man må vel være åpen for forslag fra barna, samtidig som man ikke lar det kjøre helt av sporet. Mitt triks når jeg skriver er at prøver å se for meg sånn omtrent hvordan det skal slutte. Det hjelper ikke at starten er god hvis man snubler på oppløpsiden. Man bør helst komme i mål i fin stil for at publikum skal bli fornøyd.

SMÅBARNSPEDAGOGER ÄR TUSENKONSTNÄRER

- **Intervju med Marina Lundkvist, PeD universitetslektor i småbarnspedagogik, Helsingfors universitet**

Kan högläsning, sagostunder och dramatiserade sagostunder stimulera barns fantasi och leklust?

Vi vet från forskning att det har en positiv effekt. Det talas mycket om hur viktigt det är att man läser för barnet, men också att barnet själv får vara med och skapa sagor och uppleva dramatiserade sagostunder. Det sätter igång fantasin och är ett bärande element i barns utveckling. Det hör till barndomen att få lyssna till sagor, att få gå in i en fantasivärld, att få impulser till att leka och att få impulser till att själv skapa. Det är inte en självklarhet att alla barn får lyssna till sagor hemma och då är det ännu viktigare att

man ger plats till det inom småbarnspedagogiken. Sagan har många element som är otroligt viktiga för barnet. Sagor och lek kombinerat så stimulerar barns språkutveckling, tankeutveckling och den ger kognitiva utmaningar på ett lekfullt sätt. Här är det förstås också fast i den som är dragare, hur du med inlevelse kan bjuda in barnen till sagovärlden, om du själv kan utgå från ett lekande perspektiv, har den där blicken och ser när barnen är med.

Vilken betydelse upplever du att samskapande och medskapande verksamhet har för barnen?

Stor betydelse. Delaktighet är mycket på tapeten just nu. Rent teoretiskt sätt så ska vi arbeta med barns delaktighet, barnen ska vara en del av verksamheten, vi ska bygga upp den utifrån deras perspektiv. Om de får vara med och skapa och samskapa, genererar det goda grunder för lärande och utveckling. Det är inte bara vi vuxna som ska tro oss veta vad som är bra för barnen, utan vi ska vara intresserade av dem på riktigt och det betyder att vi ska låta dem vara involverade och vara med. Jag kan ha en aktivitet som jag tror barnen ska tycka om, men så sitter 90% av dem med mungiporna ner för att de inte tycker om det. Då måste jag fråga mig själv varför blev det så? Kanske är det så att jag har träffat väldigt fel? Har jag kollat upp om det här är något barnen är intresserade av och bjudit in dem att vara en del av ett sammanhang? Det handlar inte om att barnen

ska få sista ordet, men att vara aktiva så att det blir aktiviteter planerade för just dem som ingår i den gruppen.

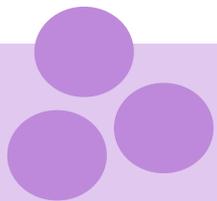
Man hör ofta idag att barn inte leker längre. Stämmer denna iakttagelse eller är det så att leken har förändrats under de senaste åren?

Leken är det sista som barnet ger avkall på, det är bara frågan om hur barnet leker. Det är väldigt viktigt att barnen kommer till en lekmiljö som ligger i samtiden, som kan ta vara på deras intressen och bjuder in till lek. Jag tror att ibland tänker vi vuxna oss in i något vi själva har upplevt och romantiserar. Leken har förändrats. Ser man sig runt i samhället så ser man att barn idag är mer uppkopplade på digitala medier och det genererar en annan form av lek, både i det fysiska rummet men också i det digitala rummet. I leken speglar barnet det som händer i deras omgivning och de egna upplevelserna, så när samhället utvecklas så utvecklas därför också leken. Därför är det viktigt för oss som möter barnen att följa med samtiden.

Hur kan vi som vuxna väcka leklusten hos barn och stöda dem i deras lek?

Forskningen säger att du måste kunna bekräfta och erkänna ett barn för att du ska kunna möta det i lek. Om vi vuxna har ett öppet förhållningssätt, visar intresse och ser barnet, så kan vi skapa ett möte med barnet och väcka leklust. Vi måste se att barnet har kapacitet, tankar, känslor och erfarenheter. Hjälpa det på traven och vara en lekfull vuxen. Att vara en lekfull vuxen handlar inte om att vara naiv eller att vara barnslig, det handlar om att hitta ett sätt för hur du ska möta en annan människa. Ett barn möter man

kanske på ett litet annat sätt än en annan vuxen. Man säger många gånger att småbarnspedagoger är tusenkonstnärer, de har en kreativ utgångspunkt som gör att de också ser barnet. Och det måste de ha, för att det är så många olika barn som de ska möta. Ett barn kanske man enkelt får med i leken, medan man med något annat behöver ta till humorn, skoja lite och bryta isen. Ibland behöver man avdramatisera situationen, istället för att ställa frågan "Vad tycker du om att göra?" försöka få igång barnet genom att t.ex. prata om en tredje person så som ett mjukisdjur. Som vuxen har vi en viktig uppgift när det gäller barns lek, vi ska ha blicken för när vi ska stöda, när vi ska ingripa, när vi ska vara motorn och när vi ska skapa förutsättningar för att barnen själva kommer igång. Visst behöver vi också kunna olika lekar, men det är inte alltid så att det ska vara så sofistikerat för lek är i grunden så mänskligt.

KÄNN DIG FRI ATT EXPERIMENTERA!

- Om sagoberättande och dess möjligheter

En sagostund är aldrig lik en annan, det är ögonblickets konst och då kan vad som helst hända.

Du är kanske den som håller sagostunder på ert daghem varje vecka, den som är nyfiken på sagoberättande eller den som håller sig långt borta från det som möjligt. I vilket skede du än är, så vill vi börja med att säga att man behöver inte vara rutinerad sagoberättare eller skådespelare för att dramatisera en saga. Det som du däremot behöver är nyfikenhet, glädje och ett öppet sinne för vart fantasin kan ta dig.

Ibland kan en dramatiserad sagostund trollbinda deltagarna så luften nästan vibrerar och karaktärerna känns levande. Ibland fungerar det inte alls, magin finns helt enkelt inte där och det du har förberett faller inte i god jord. Ge inte upp om det händer, om du fastnar eller kommer av dig. Du är barnens förebild, visa att misslyckanden är okej. Misslyckas kan man även med en dramatiserad sagostund. Använd dig av dina misslyckanden och lär dig vad som fungerar och vad som behövs för att skapa en bra sagostund.

Berättelser har alltid flugit på lätta vingar, var det någon som sa. Återberättar du sagan utantill, så kommer du märka att barnen inte har tålmod att lyssna till "Öööh" eller "Hmmm". Släpp loss i ditt berättande och låt inte ditt minne stoppa dig från att ha roligt tillsammans med barnen. Kom ihåg, i en saga är allt möjligt och det finns inget rätt eller fel. Det kanske inte blev så som du hade tänkt från början, men det gör ingenting, kanske sagan rent av fick ett lite roligare slut?

Ju fler dramatiserade sagostunder du håller, desto mer avslappnad blir du i rollen som sagoberättare

och lär dig vad som fungerar för just dig. Det gör dig till en skickligare och mer närvarande sagoberättare som kan förhålla sig till det som händer i rummet. För som sagoberättare kommer du med säkerhet få improvisera en del i stunden. Någoting kommer hända som du inte räknat med eller så får du en stundens ingivelse som du bara känner att du måste följa. Var öppen för dina egna och barnens impulser och idéer, låt dem vara medskapare till sagostunden. Det väcker engagemang och en undran om vad ni tillsammans kan åstadkomma.

Vi är alla olika och det ska man som sagoberättare respektera. Alla barn kanske inte vill delta på samma sätt, en del vill nog sitta vid sidan om och iaktta medans andra slänger sig in i sagoleken och vill vara en aktiv del av det som händer i berättelsen. Du lägger grunden för ett positivt klimat där alla känner att de får vara sig själva och känner sig trygga att delta.

Visualisering hjälper dig och din grupp leva sig in i sagan. Kan du få åhöraren att se det som händer framför sig så har du en lyssnande och engagerad publik. För att uppnå detta ska du använda dig av ditt kroppsspråk, din mimik och dina gester när du berättar. Gå från det stora uttrycket till det lilla och tvärtom. Skapa dynamik i det barnen ser. Använd din röst och variera den, kanske en karaktär i berättelsen har en viss röst och du som sagoberättare en annan? En viskning väcker nyfikenhet och gör att barnen spänner öronen, ett utrop väcker dem vars tankar har flugit iväg. Skapa dynamik i det som deltagarna hör. Undersök sagan med alla sinnen. Låt barnen höra, se, känna, lukta och kanske till och med smaka på det som sker. Använd hela ditt register av känslor och visa att det är okej att leva sig in i

det som händer och att uttrycka det som känns. Det stärker barnens empatiska förmåga och hjälper dem förstå hur en annan person kan uppleva någonting.

Slutligen och det viktigaste av allt, var inte rädd för att låta det bli tokigt, galet och alldeles underbart absurt. Ju mer du bjuder på dig själv, desto roligare kommer barnen tycka att det är. Var lekfull i blicken, öppna ditt sinne och låt dig inspireras av allt som finns omkring dig. Det finns inte ett sätt att göra en dramatiserad sagostund utan miljoner olika lösningar att ta till. Känn dig fri att experimentera!

I materialet har vi har skapat ett upplägg för dig där du med lekens kraft och berättarkonstens magi kan skapa något helt underbart av bilderboken tillsammans med barnen. Använd upplägget eller låt dig inspireras av innehållet och skapa din egen dramatiserade sagostund. Du vet

bäst vad som fungerar för dig och din grupp. Det viktiga är inte hur utan när nästa sagostund hos er blir av.

Inspirationsmaterial:

www.youtube.com/watch?v=0eQDC5nYesA

Lindén, Mariella. Elävä perintö. (2016).

Berättarkonst

Malander, E.L. Ojala, T (2013) *Ipana-Impro*.

Draamatyö

Storr, W. (2020) *The science of storytelling*.

William Collins.

Oelrich, I L. (2011) *Storytelling, en läkande kraft mellan människor*. Storytelling For Life.

KRAFTEN I EN BRA BERÄTTELSE

Vill du inspireras ytterligare och är nyfiken på vad berättarkonsten gör med en rent fysiologiskt? Vi vill varmt rekommendera detta underhållande och upplyftande TED talk, "The magical science of storytelling" av Davis JP Philips. Han delar med sig av viktiga neurologiska rön om berättande och med hjälp av sina egna berättelser framkallar han frisättningen av fyra neurotransmittorer som han själv väljer.

<https://www.youtube.com/watch?v=Nj-hdQMa3uA>

FÖRARBETE

STIG IN I BOCKARNA BRUSES VÄRLD

Introducera teaterbesöket tillsammans med barnen. Här hittar du övningar som du kan använda för att sätta grunden för en god gemensam teaterupplevelse. Vi börjar med att sätta på våra detektivglasögon. Kan barnen genom övningarna "Trollhippa", "Kani kani" och "Hur låter det på ett badhus?" gissa vilken saga det handlar om? Om barnen inte känner till sagan från tidigare, så gör det inget. Då kan man använda lekarna som ett sätt att introducera sagan och väcka nyfikenhet för vad som kommer att hända.

Ledtråd 1: Trollhippa

Låt oss börja med att presentera och avdramatisera antagonisten i sagan, trollen. Utse två av barnen till troll och fasttagare. Låt barnen hitta på hur trollen springer, kanske de är lite böjda i ryggen, springer med händerna högt i luften eller med huvuden på sned. Skapa två fysiska karaktärer. Alla andra ska försöka komma undan trollen. Blir man fast, så går man och ställer sig på en plats i rummet som ni utsett till trollens bro (hem). För att rädda varandra ska man ge varandra en kram. Byt efter en stund den som spelar troll.

Ledtråd 2: Hare Hare Hare

Ska jag berätta en hemlis för er pedagoger? Det kommer finnas harar med i sagan. Fast det kanske ni visste redan? Hararna har hand om badhuset och ser till att alla badgästerna har sköter sig och det trevligt där.

Barnen ställer sig i en cirkel. Börja leken genom att du viftar med händerna bredvid öronen och säger "hareharehare". Barnen som står på varsin sida om dig måste också vifta med den hand som är närmast dig. Kasta haren på någon annan i cirkeln genom att ta tydlig ögonkontakt. Nu börjar hen i sin tur vifta med händerna och upprepa orden. De som står bredvid måste vara uppmärksamma så att de hänger med. Om personen bredvid inte börjar vifta med sin hand, så förvandlas hen till publik och får titta på. De tre

harar som är sist med i leken får en applåd av publiken. Upprepa leken några gånger långsamt så att alla förstår vad som ska hända och kan ge sig hän. Därefter kan man prova på att öka tempot.

Ledtråd 3: Hur låter det på ett badhus?

Sätt er i ring. Samtala tillsammans med barnen om vilka ljud som kan förekomma på ett badhus, det finns inget rätt eller fel ljud. Låt dem förevisa några olika ljud. Nu får alla välja ett ljud som man kan höra på ett badhus, det kan vara ett ljud som förevisats tidigare eller något man själv kommit på. Låt ett barn i gången börja med att upprepa sitt ljud tills det bildar en kör av massa olika ljud. Hur låter det? Låt ett barn i gången avsluta sitt ljud tills alla tystnat.

Avslöjandet:

Bockarna Bruse på badhuset

Nämen vad har du där? Det är visst några bilder från en dramatiserad sagostund (använd bilderna i den här kunskapsboken). Ett teaterbesök med sagan Bockarna Bruse på badhuset väntar inom kort! Visa bilderna från sagostunden för barnen och berätta att Carola eller Sarah snart ska besöka er. Vilka förväntningar väcker det? Vad är barnens spontana reaktioner? Har barnen varit på teater någon gång? Hur gör man när man är på teater? Vem alla är ni som ska på teater?

Hur gick den klassiska sagan?

Känner barnen till sången om bockarna Bruse? Nu förvandlas ni alla till färgsprakande sångfåglar! Sjung sången tillsammans och samtala om vem och vad den klassiska sagan om bockarna Bruse handlar om. Om barnen inte känner till sången från tidigare, så kan man göra så att pedagogen sjunger en mening och så härmar barnen tills ni kommit igenom sången.

Ge sågstunden det lilla extra: Använd er av instrument eller tillverka egna innan ni sjunger sången. Variera röststyrkan och nyansen när ni sjunger. Hur tycker barnen t.ex. att lilla bocken Bruse låter? Skapa en enkel koreografi som barnen kan följa eller ännu bättre, hitta på den tillsammans. Dramatisera och var kreativa med sången - sätt grunden för en glad, tillåtande och positiv atmosfär. Kanske detta blir julfestens stora programpunkt?

Bockarna Bruse

Lilla bocken Bruse,
trippar över trollebron
Nu tar jag dig sa trollet!
Vad svarar bocken då?
Nej, nej, nej ta inte mig,
ta den som är efter mig
Ta du mellanbocken,
stor och fet och tjocken...

Mellanbocken Bruse,
trampar över trollebron
Nu tar jag dig sa trollet!
Vad svarar bocken då?
Nej, nej, nej ta inte mig,
ta den som är efter mig
Ta du stora bocken,
stor och fet och tjocken...

Stora bocken Bruse,
klampar över trollebron
Nu tar jag dig sa trollet!
Vad svarar bocken då?
Jag är inte rädd för dig!
Kom du bara upp till mig...
sa den stora bocken,
stor och fet och tjocken

Stora bocken Bruse,
stängade trollet ner i ån
och alla bockar bruse,
går trygga över bron
Nu är denna visan slut,
bockarna går ofta ut
att i skogen beta,
äta och bli feta.

Vem är vi som ska på teater?

Nu ska vi skapa en varm känsla av gemenskap i gruppen genom att se, lyssna och bekräfta varandra. En i gången säger sitt namn och gör en rörelse, därefter upprepar alla andra personens namn och rörelsen. Det finns ingen rätt eller fel rörelse. Hitta gärna på i stunden, men kom ihåg och göra en rörelse som alla kan vara med på och efterlikna. Titta uppmärksamt och lyssna på den person som är på tur. Le gärna till den som för stunden står i centrum, för det kan ju hända sig att den personen är lite nervös och kan behöva ett leende så att det känns lite lättare.

En varsam publik

Vad är bra att tänka på när man ska sitta tillsammans och se en teaterföreställning? Det kan nog t.ex. vara bra att man är snäll, respektfull och varsam med den som man sitter bredvid. Dela in barnen i par eller gör övningen tillsammans i stor grupp. Nu ska vi träna på att vara varsamma!

En av er är lerklump, en annan skulptör. Lerklumpen ska stå rak, armarna vid sidorna. Skulptören ska forma lerklumpen till en staty genom att respektfullt röra vid lerklumpen. Skulptören kan som exempel leda lerklumpens arm högt upp genom att varsamt ta i och föra armen uppåt. När skulptören släpper taget om armen måste lerklumpen hålla handen där skulptören lämnade den. Arbeta i lugn takt så att lerklumpen vet när den ska stanna. Prova gärna att inte prata under arbetets gång, utan låt det slutliga konstverket tala för sig. Det kan underlätta om man sätter på lugn musik i bakgrunden. Ta ett steg tillbaka och titta på konstverket. Vad ser ni? Hur kändes det att vara lerklump? Hur kändes det att vara skulptör? Blev alla varsamt behandlade?

Ge utlopp för glädjen tillsammans

Visst ska det bli roligt att gå på teater tillsammans? Lilla bocken Bruse älskar att skratta. Det kan vara ett litet fniss som småningom övergår i ett klingande skratt. Ställ er i ring. Pedagogerna börjar med att ta ögonkonst med ett av barnen och ge

ett litet leende. Barnet tar sedan ögonkontakt med någon annan i ringen och gör leendet lite större. Småningom kanske leendet övergår i ett skratt. Låt skrattet klinga runt i cirkeln och avsluta med att alla skrattar tillsammans. Ibland tar det tid att bygga upp skrattet, ibland går det på direkten. Låt övningen ta den tid den behöver. Ni kan också göra övningen med olika kroppsdelar och rörelser om ni behöver konkretisera den. T.ex. först röra lite på ett finger till sist dansar hela armen.

Gör egna teateraffischer

Har ni sett bokomslaget till sagan? Vilken målarglädje den väcker med alla sina färger och former! Nu behöver det kommande teaterbesöket också en affisch, skapa en affisch tillsammans, i mindre grupper eller var och en skilt för sig till sagostunden. Håll en konstutställning i gruppen där ni kan betrakta slutresultatet och prata om vad ni ser.

Tips!

Är barnen små kan man göra en bild med bockarna Bruse och en massa olika djur på badhuset genom att göra enkla handavtryck som pedagogerna ritar ögon, öron, näsa, morrhår och olika detaljer till.

Bildkälla:

<https://www.pinterest.com/pin/433612270359269321/>

EFTERARBETE

LEK MED BOCKARNA BRUSE

Här hittar du övningar som hjälper er att påminnas om vad det var som hände i föreställningen, en möjlighet att leka och samtala kring upplevelsen tillsammans med barnen. Övningarna stärker vi-känslan i gruppen. Avsluta med att låta den fria leken ta över och ge barnen en möjlighet att spegla upplevelsen i sin lek.

Förtrollas till karaktärerna

Vem vill barnen förtrollas till? Kanske lilla bocken Bruse, Haren i biljettkassan eller trollet? Utse ett av barnen till trollkarl, hen får förtrolla alla på en gång eller en i gången till olika karaktären från sagan genom att uttala orden "Simsalabim nu förvandlas du till ...". Man får undersöka och hålla sin karaktär ända tills man blir förtrollad till en ny. På detta sätt får barnen upprepa karaktärerna i sagan och prova på att själva spela dem. Vid behov kan man sätta på lite musik i bakgrunden för att höja stämningen.

Kom hem alla mina badankor

Var utspelades sagan? Finns här någon som besökt ett badhus eller en simhall? Visst är det roligt att plaska och simma? Nu ska vi alla förvandlas till badankor som älskar att bada! Barnen ställer sig utmed sidan av rummet eller utmed en linje på gården. Nu ska de ta sig över till andra sidan rummet eller över andra linjen. Pedagogerna är i mitten och ropar "Kom hem alla mina badankor" varpå barnen frågar "På vilket sätt?", pedagogerna berättar hur. Vi använder oss av några av djuren i sagan:

- Som en gädda
- Som en mus
- Som en ren
- Som en häst
- Som en räva
- Som en säl
- Som en uggla
- Som en gris

Vad kommer barnen ihåg?

Alternativ 1) Återberätta

Nu är det dags att bli sagoberättare på riktigt! Ta fram en sagoboll eller annat föremål som kan skickas runt i ringen där ni sitter. Återberätta sagan tillsammans så som ni kommer ihåg den. Den som har sagobollen är den som berättar, alla andra lyssnar uppmärksamt. Låt bollen gå varvet runt tills ni har kommit till slutet, pedagogerna avslutar sagan med den klassiska repliken "Snipp, snapp, snut, så var sagan slut". Låt barnen sedan sätta ord på teaterupplevelsen och ventilera eventuella känslor i en trygg samvaro. Tycker barnen att det är roligt att berätta, så kan ni hitta på en egen saga, en fortsättning på bockarna Bruse på badhuset eller ett annat förslag som kommer från barnen. Kom först överens om vem huvudpersonen på vilken plats sagan börjar. Pedagogerna börjar med "Det var en gång... och inleder med att berätta vem sagan handlar om och var den utspelar sig. Låt sedan barnen i tur och ordning fylla på. Hjälpt dem sätta ord på det dem vill berätta.

Alternativ 2) Känslohatten

Ge barnen en möjlighet att ventilera sina känslor. Välj en mössa, hatt eller annan huvudbonad och visa den för barnen. Berätta att det är en känslohatt och när man tar på sig den så kommer man visa en känsla. Nu ska barnen i tur och ordning få ta på sig hatten och visa en känsla. Det kan t.ex. vara glad, ledsen, arg, rädd, nöjd, överraskad. Du väljer om de visar med bara ansikte eller hela kroppen (välj det som passar platsen där ni är). Alla andra i gruppen speglar känslan. Ni kan antingen göra så att man sen får gissa vilken känsla det är eller så får barnet berätta.

När alla har gjort ett varv och vet hur övningen fungerar kan du fråga om det fanns någon scen eller situation i sagan om bockarna Bruse som väckte någon speciell känsla hos dem. Låt den som vill ta på sig hatten och visa en känsla. Alla andra speglar känslan. Sätt ord på känslan. Sen från barnet berätta vilken del i sagan som väckte denna känsla.

Vem är rädd för trollet? Inte jag!

Avdramatisera trollet genom att leka "Vem är rädd för trollet?". Markera två linjer i utrymmet som barnen kan springa mellan. Utse ett eller två av barnen till troll som ställer sig i mitten med ryggen mot de andra. Trollet ropar "Vem är rädd för trollet?", varpå alla andra svarar "Inte jag!" och ska försöka ta sig över till den andra linjen. Den som blir fast förvandlas till troll och blir därmed även fasttagare. Leken är slut när alla är troll. Öppna upp för samtal om trollet och om tematiken elak/snäll och att mobbas.

Stödfrågor för samtal om trollet:

- Var det någon i gruppen som tyckte att trollet var skrämmande?
- Var trollet elakt? Vad gjorde trollet som var elakt?
- Tror barnen trollet tyckte det var roligt att vara elak? Tror barnen trollet ville vara elakt? Varför tror barnen att trollet var sådär elakt? Försökte det vara tuff? Var det tufft?
- Kan troll vara snälla?

Skratta med hararna

Oj så harana tycker om att skratta tillsammans, de är ena riktiga fnittertippor. Tycker barnen om att skratta och ha roligt tillsammans? Ska vi se om ni smittas av varandras skratt? Låt oss stärka vi-känslan i gruppen.

Barnen lägger sig zick zack med huvudet på varandras magar. Är det en större grupp kan man bilda en cirkel. Börja med att tänka på någonting som var roligt i sagostunden. En person börjar med att säga "Ha!", nästa fyller på "Ha, ha", sen

ökar skrattet an efter. Låt det genuina skrattet komma ut och skapa en mysig skrattstund tillsammans.

Här kommer vi!

Visst är det roligt när alla är vänner och man får leka tillsammans? När man känner att man är ett riktigt bra team. Nu ska vi öva på att komma överens, prata kroppsspråk och försöka lista ut vad de andra försöker visa. Dela in barnen i två lika stora grupper. Ställ upp dem på rad på varsin sida av utrymmet, så att det finns plats att springa emellan. Ena gruppen bestämmer en aktivitet de vill visa för de andra, t.ex. spela fotboll. Tyst så de andra inte hör. När de är klara tar de i armkrok och går över till den andra gruppen, tillsammans utropar de "Här kommer vi, här kommer vi, här kommer vi...!" ända tills den andra gruppen sätter ut sina händer (visar stopp-tecken) och ropar stopp. Då stannar gruppen omedelbart och börjar visa sin aktivitet medans andra gruppen får gissa vad det är. När de gissat rätt så jagar de motståndarna över golvet. De som blir fasttagna byter grupp. Leken är slut när alla är på samma lag och alla har vunnit.

Låt den fria leken ta över

Rolleken har stor betydelse för barns utveckling både på det kognitiva och det sociala området. Genom leken lär sig barnen se tillvaron ur en andra människors perspektiv. Genom att gå i roll som någon annan och samtidigt förhålla sig till sin egen roll i verkligheten, lär sig barnet om sig själv. Andra saker som tränas i rolleken, är fantasi, kreativitet, språk och abstrakt tänkande. Plocka fram dockor, mjukisdjur, legogubbar, olika slags leksaker och annat kul och sätt det i t.ex. en simbassäng. Ta inspiration av föreställningens innehåll och bygg ert eget inspirationsland. Experimentera med dockornas röster, prata på olika sätt och undersök tillsammans vem karaktären är. Låt den fria leken ta över. Kom ihåg att vara snälla och dela mer er av det som finns i inspirationslandet.

WORKSHOP 1:

VÄCK LEKLUSTEN OCH SKAPARGLÄDJEN TILL LIV

Här hittar du övningar som väcker skaparglädjen och fantasin till liv. Övningarna är precis vad en sagoberättare behöver för att värma upp, de ger näring till leklusten och kittlar alla våra sinnen. Gå med i leken och upptäck världen runt omkring er tillsammans med barnen. bjud in dem till lek och låt dem vara medskapare i övningarna. Låt det bli tokigt, roligt, absurt och alldeles magiskt.

Ska vi? Ja!

För att kunna släppa loss fantasin är det bra att ge den tillåtelse att få flöda fritt utan att begränsa sig själv. Ta vara på varandras impulser och idéer! Man kan ju hitta på vad som helst för tokigheter när alla svarar "Ja!".

Samla barnen på gården eller i ett utrymme där de kan röra på sig. Pedagogerna börjar med att fråga barnen "Ska vi... (och föreslår en handling)?", varpå alla svarar "Ja" och börjar utföra handlingen, t.ex. simma, bräka som ett får, dansa, äta glass. Fortsätt ända tills något av barnen ger ett annat förslag och alla svarar ja.

Öppna luckor på badhuset

Vad händer när allt är möjligt och man kan hitta precis vad som helst? Gå tillsammans runt i rummet på upptäcktsfärd och öppna fantasiluckor. Ett barn i gången öppnar en fantasilucka, den kan vara stor, liten, sitta högt uppe eller lågt nere, vara tung eller lätt att öppna. Ett annat barn får hitta på vad som finns där, det får gärna vara det första hen kommer att tänka på. Pedagogerna plockar ut föremålet ut luckan och ställer några korta frågor kring hur det ser ut, vad det används till osv. Därefter går hela gruppen vidare. Ett annat barn öppnar en ny lucka och någon annan får berätta vad som finns där i.

Förvandla ett föremål

Nu ska vi använda oss av lite teatermagi! Ställ er i ring. Presentera ett föremål, det kan vara vad som helst, en penna, en borste, en mugg. Nu ska barnen förvandla föremålet i sin fantasi. En i gången håller i föremålet och visar vad det förvandlas till. En penna kan t.ex. bli en fiol, en tandborste eller varför inte en katt. Det finns inget rätt eller fel här, föremålet kan bli precis vad som helst! De andra barnen får gissa vad det har förvandlats till.

Föremål bakom ryggen

Väck sinnen till liv! Samla olika föremål i en låda eller en påse och låt barnen sätta sig i en ring med händerna bakom ryggen. Barnen stänger ögonen och får ett föremål i handen. Be dem känna och upptäcka föremålet med sina sinnen. Hur känns det? Låt dem som vill beskriva det för de andra. Ta fram föremålet och titta på det, hur ser det ut? Säg föremålet ut så som du hade tänkt? Hur luktar det? Hur låter det? Vad kan det användas till?

Ge presenter, små och stora

Värm upp kroppen med en massa presenter! Dela in barnen i par eller gör övningen med hela gruppen. Ett barn börjar med att räkna fram

händerna, där finns ett osynligt paket som kan vara stort, litet, smalt, tjockt, lätt eller tungt. Visa med hela kroppen vad det är för slags paket. Den som får paketet tar emot det och öppnar det. Hen reagerar på innehållet med en känsla och visar för de andra vad hen fick utan att berätta (om barnen har svårt att visa så kan man göra så att man får berätta under det första varvet). Vad tror de andra barnen att hen fick?

Här kan man passa på att lyfta fram tematiken snäll/elak om man vill och prata om trollet och varför barnen tror att det var elakt. Hur skulle trollet må om det fick en present? Vad skulle barnen ge trollet i present?

Sagoberättarens favoritövning för rösten

Värm upp rösten tillsammans med barnen. Ställ er i en ring. Pedagogerna börjar göra ett ljud. Någon annan i ringen kan närsomhelst avbryta genom att göra ett nytt ljud som blir en motsatt till ljudet den tog över. Någon annan i ringen tar sedan över ljudet. Det kan t.ex. handla om långa – korta ljud, starka – svaga ljud, snabba – långsamma ljud, sjungande – talande ljud, glada – ledsna ljud. Gå på känsla med ljuden och fortsätt så länge det känns roligt.

Vilka är dina favoritövningar när det kommer till röstuppvärmning? Gör en, två eller tre övningar till med barnen. Vilka övningar tror ni sagoberättaren, som kom på besök, gjorde innan sagostunden började?

Lek med känslor

Nu är det dags och lek hippa! Presentera en känsla, t.ex. glad. Alla provar på att visa hur man ser ut när man är glad, riktigt överdrivet glad och lite småglad. Utse två av barnen till fasttagare. När man blir fast så ska man uttrycka känslan, man får själv välja om det ska vara stort eller litet. Befriad blir man när någon kommer och speglar ens uttryck. Efter en stund kan ni byta fasttagare

och känsla. Exempel på känslor: Glad, ledsen, arg, överraskad, nöjd, nyfiken, avsky, rädd.

Följ med sagoberättaren

När man är med på en sagostund så gäller det att vara uppmärksam, lyssna till och följa med i det som berättas. När man är sagoberättare så gäller det att ta plats, leda och hålla publiken koncentrerad. Lite som att leka spegel. Nu ska alla få träna på att uppmärksam följa med det som händer. Dela in barnen i par, en är den som för och den andra som följer. Barnen ställer sig mot varandra och spelar varandras rörelser. Hur kändes det att föra? Hur kändes det att följa? Hur gick det att hålla koncentrationen?

WORKSHOP 2: SKAPA ER EGEN SAGOSTUND

Låt dig inspireras utav upplägget här nedan, läs gärna intervjuerna med Bjørn Rørvik och Marina Lundkvist, läs texten "Känn dig fri att experimentera" och se videon med Davis JP Philips innan du börjar. Det kan nära din skaparanda och hjälpa dig när du utformar din sagostund. Håll leklusten, glimten i ögat och fantasin vid liv när du planerar ditt fantastiska framförande! Stor lycka till! ♥

1. Vilken saga ska du välja?

Här finns massor av olika ingångar! Vilka är dina favoritsagoböcker? Vilka sagor känner du till? Vilka sagor kan du återberätta på ett ungefär? Vilka sagor är du nyfikna på? Välj en saga som tilltalar dig, väcker din skaparglädje och som du tycker har ett budskap (sensmoral) du vill förmedla till barnen. Läs sagan och repetera händelseförloppet för dig själv, så att du vet vad som kommer att hända och kan (om du vill) återberätta det med egna ord eller ordagrant. Kanske du liksom Bjørn och Gry också vill modernisera sagan? Låt kreativiteten flöda, här finns inget rätt eller fel!

2. Skapa din egen sagolek

Undersök var i sagan det finns utrymme för aktiviteter, lekar, sånger eller pyssel. Kanske man inleder sagan om Rödluva och vargen med att leka varghippa? Eller leka att man är Rödluvan som sjunger "En sockerbagare" medans hon bakar bullar till sin mormor? Kanske alla får skapa sin egen röda luva av rött papper innan man börjar? Forma om kända lekar och sätt in så många aktiviteter i sagan som du tycker passar den, dig och gruppen. Här har vi listat några traditionella lekar och lekar från materialet som man enkelt kan omforma:

- **Hippa**
- t.ex. ett sätt att spela upp när vargen tar fast mormor
- **Gäddan kommer**
- T.ex. istället för fisksorter kan det vara något annat
- **Vem är rädd för...**
- T.ex. vem är rädd för vargen
- **Följe John**
- T.ex. följa efter Rödluvan på väg till moror
- **Ballong i luften**
- T.ex. barnen får hjälpa Rödluvan hålla i korgen med bullarna genom att hålla ballongen i luften
- **Statyer**
- Barnen gör stillbilder av det som just har berättats eller ska berättas
- **Kurragömma**
- T.ex. gömma sig för vargen

- **Sten, sax, påse**
- Tex. tävla om vem som ska spela jägaren som räddar Rödluvan och sedan spela upp en kort scen där pedagogen är berättare och leder barnen genom händelseförloppet.
- **Utföra en handling tillsammans**
- T.ex. baka bullar till mormor
- **Björnen sover**
- T.ex. byt ut det till vargen sover
- **Öppna luckor**
- Undersök hur det t.ex. ser ut i mormors stuga
- **Skulptör och lerklump**
- T.ex. skapa en slutfärdig bild till sagan, skapa en staty över hur du upplevde sagan.
Gör övningen abstrakt eller konkret.

3. **De sista förberedelserna**

Skapa din egen sagorock, -hatt, -förkläde eller annan symbolisk klädsel som berättar att nu är det dags för sagostund. Samla ihop eventuell rekvisita som du kan behöva för att förstärka berättandet och fundera på hur du som berättare kan uttrycka det som händer i sagan med kroppen, rösten och dina känslor. Hur aktiverar du barnens olika sinnen och känslor med ditt berättande?

4. **Nu kör vi!**

Du har väl inte missat vår text om att berätta sagor och videon vi tipsade om? Då behöver vi bara påminna dig om att ha kul, låt det kan hända vad som helst och tillåt dig själv att experimentera!

5. **Samtala om sagan och gör din egen utvärdering**

Glöm inte bort och samtala med barnen efter sagostunden om vad sagan handlade om och vilka frågor, tankar eller känslor som den väckte. Kanske barnen ännu vill leka någonting kring sagan? Lek de lekar barnen föreslår och låt sedan den fria leken ta över. Utvärdera för dig själv, vad tyckte du fungerade? Vad behöver du till nästa gång?

HJÄLP OSS UTVÄRDERA, PLEASE!

Skanna QR-koden i din platta eller telefon. Via koden kommer du till ett digitalt formulär med 4 korta frågor. Tack för att du hjälper oss utveckla våra teaterpedagogiska material!

(<https://forms.office.com/r/Nh45fnmaSg>)